

European
Commission

ODPOVEDE EUROPSKEJ KOMISIE

NA OSOBITNÚ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA AUDÍTOROV

Ochrana rozpočtu EÚ: čierne listiny treba využívať
lepšie

Obsah

I. STRUČNÉ ODPOVEDE KOMISIE.....	3
a) Všeobecný úvod.....	3
b) Stanovisko Komisie ku kľúčovým pripomienkam a odporúčaniam EDA.....	4
c) Najnovší relevantný vývoj a ďalšie kroky.....	4
II. ODPOVEDE KOMISIE NA HLAVNÉ PRIPOMIENKY EDA.....	5
1. Rozšírenie rozsahu pôsobnosti systému EDES.....	5
2. Zefektívnenie systému EDES.....	5
3. Podpora využívania systému EDES ako nástroja zodpovednosti.....	6
4. Členské štáty, nástroje na vylúčenie a hĺbkovú analýzu údajov.....	6
III. ODPOVEDE KOMISIE NA ZÁVERY A ODPORÚČANIA EDA.....	8
1. Odporúčanie 1 – Zväčšiť rozsah vylúčenia.....	8
Komisia toto odporúčanie prijíma.....	8
2. Odporúčanie 2 – Posilniť systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia.....	8
3. Odporúčanie 3 – Zlepšiť monitorovanie včasného odhaľovania rizika a vylúčenia v rámci nepriameho riadenia.....	9
4. Odporúčanie 4 – Rozšíriť včasné odhaľovanie rizika a vylúčenia na zdieľané riadenie.....	10
5. Odporúčanie 5 – Lepšie využívať existujúce dáta a digitálne nástroje.....	10

V tomto dokumente sa predkladajú odpovede Európskej komisie na pripomienky k osobitnej správe Európskeho dvora audítorov v súlade s článkom 259 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré budú uverejnené spoločne s osobitnou správou.

I. STRUČNÉ ODPOVEDE KOMISIE

a) Všeobecný úvod

Systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES), ktorý bol zavedený v roku 2016, je zameraný na posilňovanie ochrany finančných záujmov EÚ.

Prostredníctvom systému, ktorý sa vzťahuje na priame a nepriame riadenie, sa dosiahli zlepšenia v súvislosti s uplatňovaním správnych sankcií, najmä pokiaľ ide o nezávislosť posudzovania situácií vyžadujúcich si vylúčenie, dodržiavanie základných práv a transparentnosť vo vzťahu k hospodárskym subjektom.

Systém EDES si vyžaduje silné a produktívne vzájomné pôsobenie medzi zodpovedným povoľujúcim úradníkom a výborom EDES. Na jednej strane má zodpovedný povoľujúci úradník povinnosť začať administratívny postup, ak sa dozvie o prípade vylúčenia. Dôvodom je skutočnosť, že zodpovedný povoľujúci úradník je oboznámený s podpísanými zmluvami a grantmi, má prehľad o príslušných prebiehajúcich postupoch a právo na prijatie okamžitých zmluvných opatrení na ochranu finančných záujmov Únie. Na druhej strane systém umožňuje začať konanie proti nespoľahlivým hospodárskym subjektom aj v prípade, že chýba konečný vnútroštátny rozsudok alebo konečné správne rozhodnutie, a to na základe odporúčania vydaného centralizovaným medziinštitucionálnym výborom, ktorý vykonáva predbežnú právnu kvalifikáciu skutočností a zistení týkajúcich sa prípadu.

Výbor EDES, ktorému predsedá stály nezávislý predseda na vysokej úrovni, od začiatku zabezpečoval výrazný hnací prvok harmonizácie v protiklade k rizikám spojeným s rozdielnymi výkladmi rôznych zodpovedných povoľovacích úradníkov.

Výbor EDES prijal 57 odporúčaní¹, a to aj o najzávažnejšom pochybení, pričom väčšina z nich vyústila do príslušných rozhodnutí o vylúčení prijatých zodpovedným povoľujúcim úradníkom.

Opodstatnenosť postupov v systéme EDES potvrdil Súdny dvor v dvoch nedávnych prípadoch², v ktorých Súdny dvor v plnej miere podporil systém a jeho prvky vrátane úlohy zodpovedného povoľujúceho úradníka a právomoci výboru.

Komisia napokon na základe poznatkov získaných od vytvorenia systému určila niektoré nedostatky systému a začala prijímať opatrenia v oblasti administratívneho zjednodušenia a zvýšenia povedomia s cieľom zvýšiť jeho účinnosť. Niektoré zlepšenia si však vyžadujú právne úpravy. Komisia sa preto rozhodla predložiť návrh a jeho prijatie sa očakáva v prvom polroku 2022, pričom sa bude vzťahovať aj na niektoré kľúčové pripomienky vznesené Európskym dvorom audítorov (EDA) a ďalej sa ním zlepší celkový systém.

V tejto súvislosti Komisia víta správu EDA, ktorou sa podpora opatrenia Komisie v záujme ďalšieho zlepšenia systému (pozri ďalej v texte).

---

¹ Z viac ako 100 postúpených prípadov.

² Veci T-672/19, Indico (EU:T:2022:64) a T-652/19, Elevation (EU:T:2022:63).

b) Stanovisko Komisie ku kľúčovým pripomienkam a odporúčaniam EDA

EDA uznáva, že systém EDES zahŕňa širokú škálu situácií vyžadujúcich si vylúčenie a spoľahlivé postupy rozhodovania.

Skutočnosť, že útvary Komisie zaznamenali v systéme len malý počet vylúčení, je nutné posudzovať v súvislosti s potrebou zabezpečiť správnu rovnováhu medzi ochranou finančných záujmov EÚ a potrebou zabezpečiť právo na obhajobu a iné práva, ktoré sú zakotvené v Charte základných práv, a to vyžadovaním potrebnej úrovne podložených dôkazov (preukázané skutočnosti), ktoré sa overia uplatnením práva na vypočutie. Je to v súlade s riadnym procesom a zásadou právneho štátu, pričom sa zohľadňuje skutočnosť, že rozhodnutie o vylúčení by mohlo mať výrazný hospodársky a dokonca sociálny vplyv na subjekty, na ktoré sa v konečnom dôsledku vzťahujú rozhodnutia o vylúčení. Zodpovednosť za postúpenie prípadov výboru EDES navyše nesie zodpovedný povolujujúci úradník, ktorý vykonáva predbežné posúdenie prípadu s náležitým zohľadnením osobitných okolností prípadu (*napr.* potreba zabezpečiť kontinuitu činnosti, posúdenie nápravných opatrení, proporionalita a finančný vplyv).

Komisia uznáva, že je nutné pokračovať v úsilí o poskytovanie konsolidovaného prístupu k zdrojom údajov pre zodpovedného povolujujúceho úradníka s cieľom pomôcť mu odhaliť situácie vyžadujúce si vylúčenie s prihliadnutím na právne a technické prekážky.

Komisia takisto súhlasí, že systém EDES by sa mal ďalej posilňovať, a bude sa zaoberať zisteniami EDA, a to najmä pokiaľ ide o rozšírenie jeho rozsahu pôsobnosti.

Naše odpovede na hlavné pripomienky EDA sú uvedené v oddieloch II a III. Komisia prijíma odporúčanie 1, odporúčanie 2 body 1, 2, 4, 5, odporúčania 3, 4 a 5 a čiastočne prijíma odporúčanie 2 bod 3.

c) Najnovší relevantný vývoj a ďalšie kroky

Po prvom funkčnom období sa v novembri 2021 ujali funkcie vo výbore EDES nová predsedníčka Isabel Rofesová a podpredseda Igor Ludborzs. Okrem toho sa zmenil rokovací poriadok výboru³ s cieľom zaviesť možnosť, aby sa zástupca Európskej prokuratúry (EPPO) zúčastňoval na činnostiach výboru (status pozorovateľa), ak sa vychádza z informácií zaslaných Európskou prokuratúrou.

Pokiaľ ide o rozšírenie na zdieľané riadenie, Komisia podniká kroky na ďalšie posilnenie ochrany tejto veľkej časti rozpočtu a zároveň rešpektuje delegovanie úloh týkajúcich sa plnenia rozpočtu na členské štáty podľa článku 63 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Cielené a primerané rozšírenie systému EDES na zdieľané riadenie s prihliadnutím na vymedzenie zodpovednosti rozdelenej medzi Komisiu a členské štáty si vyžaduje legislatívne zmeny, ktoré musí Komisia navrhnúť v rámci revízie nariadenia o rozpočtových pravidlách v prvom polroku 2022.

---

³ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2018/1220 zo 6. septembra 2018 o rokovacom poriadku výboru uvedeného v článku 143 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 (Ú. v. ES L 226 7.9.2018, s. 7), zmeneného rozhodnutím Komisie (EÚ) 2021/1081 z 28. júna 2021 (Ú. v. EÚ L 234 2.7.2021, s. 99).

II. ODPOVEDE KOMISIE NA HLAVNÉ PRIPOMIENKY EDA

1. Rozšírenie rozsahu pôsobnosti systému EDES

Komisia s cieľom zvýšiť účinnosť systému EDES⁴ pracuje v kontexte nadchádzajúcej revízie nariadenia o rozpočtových pravidlách na cielenom návrhu na rozšírenie rozsahu pôsobnosti systému EDES.

Podľa nových navrhovaných pravidiel bude možné zamerať sa na tri nové kategórie subjektov, ak patria do jednej alebo viacerých situácií vyžadujúcich si vylúčenie: i) skutoční vlastníci príjmu; ii) pridružené subjekty a iii) fyzické osoby s právomocou v oblasti kontroly, riadenia alebo zastupovania. Zahnutie týchto nových kategórií subjektov do rozsahu pôsobnosti systému EDES bude slúžiť na zlepšenie celkovej účinnosti systému riešením „alter ega“ hospodárskych subjektov, na ktoré sa priamo vzťahuje vylúčenie a ktoré by inak mohli pokračovať v predkladaní ponúk na verejné zákazky EÚ alebo inak využívať finančné prostriedky EÚ.

Okrem toho sa pridávajú tri nové dôvody na vylúčenie s primeraným rozsahom sankcií: i) nespolupráca pri vyšetrovaní, auditoch alebo kontrolách vykonávaných orgánmi presadzovania práva EÚ; ii) využitie konfliktu záujmov; iii) podnecovanie k nenávisti a diskriminácii.

Uvedené zmeny by slúžili na zvýšenie celkovej účinnosti systému EDES. Rozšírením rozsahu pôsobnosti a hmotnoprávných pravidiel by sa systémom EDES mohla pokryť širšia škála situácií vyžadujúcich si vylúčenie a lepšie by sa mohli chrániť finančné záujmy Únie vo všetkých spôsoboch riadenia.

2. Zefektívnenie systému EDES

S cieľom zvýšiť efektívnosť systému EDES⁵ Komisia takisto navrhuje zaviesť do nadchádzajúcej revízie nariadenia o rozpočtových pravidlách:

- skrátené konanie v prípadoch, ktoré je potrebné riešiť prednostne bez toho, aby bolo dotknuté právo na vypočutie,
- zlepšenie podmienok oznámení o začatí námietkového konania a o rozhodnutiach týkajúcich sa sankcií určených nespoľahlivým hospodárskym subjektom, ktoré sa úmyselne ukrývajú, aby sa vyhli nepriaznivým dôsledkom svojho pochybenia,
- povinnosť osoby alebo subjektu v situácii vyžadujúcej si vylúčenie preukázať primeranosť prijatých nápravných opatrení prostredníctvom externého auditu alebo rozhodnutia príslušného vnútroštátneho alebo európskeho orgánu.

Takéto zlepšenia by mali viesť k rýchlejšiemu prijatiu rozhodnutí o vylúčení a k zníženiu administratívnej záťaže.

⁴ Pozri oddiel Priame riadenie, body 21 – 29 osobitnej správy.

⁵ Pozri oddiel Priame riadenie, body 30 – 34 osobitnej správy.

3. Podpora využívania systému EDES ako nástroja zodpovednosti

Navrhuje sa niekoľko opatrení s cieľom podporiť využívanie systému EDES⁶. Zahŕňa to posilnenie spolupráce s príslušnými útvarmi, medzi ktoré patrí úrad OLAF a najnovšie EPPO, a to prostredníctvom stanovenia pracovných metód a postupov, ale aj pomoci poskytnutej zodpovedným povolujuúcim úradníkom pri predkladaní prípadov výboru EDES.

V tejto súvislosti sa posilnila spolupráca medzi GR BUDG ako vlastníkom systému a úradom OLAF, čo potvrdzuje prebiehajúca spolupráca v oblasti výmen, vypracúvania usmernení, *ad hoc* odbornej prípravy s cieľom zabezpečiť, aby správy úradu OLAF lepšie zodpovedali postupu v systéme EDES. Podobný prístup sa už prijíma v súvislosti so spoluprácou s EPPO.

Okrem toho sa útvary Komisie od zavedenia systému EDES zamerali na organizovanie odbornej prípravy v rámci inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ v záujme zvyšovania a udržiavania povedomia o postupoch v systéme EDES.

Boli stanovené vzory, usmernenia a postupy s cieľom uľahčiť prácu zodpovedných povolujuúcich úradníkov pri zhromažďovaní a zasielaní relevantných informácií o prípadoch vylúčenia.

Komisia takisto posilnila inštitucionálny dohľad, pričom monitorovala opatrenia prijaté na základe odporúčaní a vymáhania pohľadávok úradu OLAF⁷, čo predstavuje dôležité kroky na zlepšenie začatia konania o vylúčení zo strany EÚ.

V budúcnosti sa Komisia bude ďalej usilovať o posilnenie svojich činností týkajúcich sa odbornej prípravy a usmernení, a to aj pre orgány členských štátov a implementujúcich partnerov⁸.

4. Členské štáty, nástroje na vylúčenie a hĺbkovú analýzu údajov

Pokiaľ ide o rozšírenie systému EDES na členské štáty⁹, treba poznamenať, že systém EDES je v súčasnosti jediným systémom vylúčenia pôsobiacim na úrovni EÚ. Hoci sa od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli účinný systém vnútornej kontroly na predchádzanie nezrovnalostiam a podvodom alebo na ich odhalenie a nápravu, v právnych predpisoch EÚ sa nevyžaduje, aby členské štáty zriadili systémy vylúčenia ako také.

Komisia navrhne, aby sa riešila potreba zvýšenej ochrany finančných záujmov Únie na úrovni EÚ prostredníctvom cieleného a primeraného rozšírenia systému EDES na zdieľané riadenie.

---

⁶ Pozri oddiel Priame riadenie, body 36 – 64 osobitnej správy.

⁷ S prihliadnutím na lehoty uvedené v nariadení o úrade OLAF pre členské štáty a inštitúcie, aby mohli prijať opatrenia na základe odporúčaní úradu OLAF.

⁸ Pozri oddiel Priame riadenie, body 36 – 64 osobitnej správy.

⁹ Pozri oddiel Priame riadenie, body 36 – 64 osobitnej správy.

Takýmto návrhom sa bude plne rešpektovať primárna zodpovednosť členských štátov za uloženie sankcie a vyšetrowanie takýchto prípadov na vnútroštátnej úrovni v rámci zdieľaného riadenia. Vylúčenie na úrovni EÚ by však bolo možné a potrebné, ak:

- členské štáty informujú Komisiu prostredníctvom systému riadenia nezrovnalostí (IMS) o akejkoľvek situácii vyžadujúcej si vylúčenie, ktorá sa týka najzávažnejších pochybení (podvody, korupcia atď.) stanovených v konečnom rozsudku alebo konečnom správnom rozhodnutí. Komisia by potom konala na základe takýchto informácií,
- existujú dôkazy o závažných prípadoch v príslušnej správe EÚ (t. j. správe úradu OLAF, audite Komisie alebo správe EDA), a preto je potrebné chrániť rozpočet EÚ, kým sa neprijme konečné rozhodnutie alebo rozsudok, ktorý by mohol slúžiť ako základ pre rozhodnutie o vylúčení (ak takéto konečné rozhodnutie alebo rozsudok existuje, výbor musí svoje odporúčanie bezodkladne zosúladiť so svojím odporúčaním).

Okrem toho budú mať členské štáty povinnosť nahliadať do databázy EDES a presadzovať v nej uvedené rozhodnutia o vylúčení. To znamená, že by nemali mať možnosť prideliť finančné prostriedky v rámci zdieľaného riadenia osobe alebo subjektu evidovaným v systéme EDES. Komisia v tom istom zmysle pripomína predchádzajúce legislatívne návrhy s cieľom uložiť členským štátom povinnosť zohľadniť vylúčenie uvedené v systéme EDES pri plnení rozpočtu EÚ v rámci zdieľaného riadenia.

Komisia víta podporu EDA, ako aj podporu Európskeho parlamentu v súvislosti s takýmto rozšírením systému EDES na zdieľané riadenie.

Komisia napokon pripomína, že predložila návrhy na zlepšenie kvality a interoperability údajov zozbieraných členskými štátmi o príjemcoch finančných prostriedkov EÚ, ak sa rozpočet plní v rámci zdieľaného riadenia a v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a to aj s povinným použitím jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a bodové hodnotenie rizika. V dohodnutých právnych predpisoch sa však stanovuje len dobrovoľné používanie jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a bodové hodnotenie rizika.

Komisia spustila a ďalej rozvíja nástroj na hĺbkovú analýzu údajov a bodové hodnotenie rizika „Arachne“. Nástroj Arachne je v prvom rade databázou príjemcov a projektov. Komisia bude naďalej modernizovať tento nástroj s využitím najnovšieho technologického vývoja (vrátane umelej inteligencie) a bude naďalej dôrazne podporovať používanie nástroja ARACHNE a jeho nových funkcií členskými štátmi¹⁰.

V súvislosti s nadchádzajúcou cielenou revíziou nariadenia o rozpočtových pravidlách sa Komisia bude usilovať o ďalšie posilnenie ochrany rozpočtu EÚ a zvažuje navrhnuť používanie jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a bodové hodnotenie rizika vo všetkých spôsoboch plnenia rozpočtu EÚ.

---

¹⁰ Pozri oddiel Priame riadenie, body 73 – 81 a body 82 – 87 osobitnej správy.

III. ODPOVEDE KOMISIE NA ZÁVERY A ODPORÚČANIA EDA

1. Odporúčanie 1 – Zväčšiť rozsah vylúčenia

Komisia toto odporúčanie prijíma.

Komisia navrhuje rozšíriť v nariadení o rozpočtových pravidlách rozsah pôsobnosti systému EDES. V tejto súvislosti by bolo možné zamerať sa na tri nové subjekty: skutočných vlastníkov príjmu, pridružené subjekty a fyzické osoby zapojené do pochybenia. Možnosť ich vylúčenia bude podliehať individuálnemu posúdeniu v súlade s odporúčaním Európskeho parlamentu, a to napríklad s cieľom rozlišovať medzi priamym a nepriamym zapojením do situácií vyžadujúcich si vylúčenie, aby sa zabránilo tomu, že sa subjekty, ktoré účinne neovplyvňovali zapojenie sa do situácie vyžadujúcej si vylúčenie, v súlade so zásadou osobnej zodpovednosti nespravodlivo zaregistrujú v systéme EDES.

2. Odporúčanie 2 – Posilniť systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia

Komisia toto odporúčanie čiastočne prijíma.

Pokiaľ ide o konkrétne čiastkové odporúčania, Komisia poznamenáva, že:

1. Komisia prijíma odporúčanie 2 bod 1.

Komisia vyvíja interný systém správy prípadov, ktorý je schopný poskytnúť prehľad o riešení prebiehajúcich a uzavretých prípadov v systéme EDES. Systém sa vyvinie s náležitým ohľadom na požiadavky na dôvernosc a ochranu súkromia.

2. Komisia prijíma odporúčanie 2 bod 2.

Komisia pod záštitou správnej rady Komisie iniciovala inštitucionálny dohľad nad účinným fungovaním systému EDES, najmä pokiaľ ide o opatrenia prijaté na základe správ a odporúčaní úradu OLAF týkajúcich sa včasného odhaľovania rizika alebo vylúčenia a o opatrenia prijaté na základe odporúčaní výboru. Komisia by mala takisto zabezpečiť inštitucionálny dohľad v súvislosti s prebiehajúcimi vyšetrovaniami úradu OLAF¹¹ a EPPO pri plnom rešpektovaní možných požiadaviek na dôvernosc, ako aj konečných výsledkov auditu, rozhodnutí o hospodárskej súťaži a oznámení implementujúcich partnerov. Úlohy zodpovedného povolujúceho úradníka a výboru EDES pri harmonizácii reakcie na situácie vyžadujúce si vylúčenie musia zostať nedotknuté.

Pokiaľ ide o využívanie dostupných zdrojov údajov na identifikáciu prípadov vylúčenia, Komisia preskúma možnosť dohľadu nad činnosťami zodpovedného povolujúceho úradníka, keď sa v príslušnej databáze zaznamenávajú informácie o možných prípadoch vylúčenia. V prípade údajov v systéme IMS sa záznamy sprístupnia, keď zodpovedný povolujúci úradník zistí pozitívnu lustráciu v systéme a požiada o ďalšie informácie.

¹¹ Odkaz na „prebiehajúce vyšetrovania úradu OLAF“ by sa mal chápať ako odkaz na ochranné administratívne opatrenia na ochranu finančných záujmov Únie, ako sa uvádza v článku 7 ods. 6 nariadenia č. 883/2013 (nariadenie o úrade OLAF).

3. Komisia čiastočne prijíma odporúčanie 2 bod 3.

Komisia sa nespolieha len na čestné vyhlásenia. Okrem overovania takýchto vyhlásení Komisia poskytuje určité *ex post* záruky. Komisia predovšetkým vyžaduje, aby zodpovedný povolujući úradník pred podpisom zmluvy overil údaje v databáze EDES, a to vo všetkých fázach postupu. *Ex post* kontroly sa zabezpečujú aj prostredníctvom toho, že pred uskutočnením platieb sa v systéme ABAC objavujú varovania o zablokovaní súvisiace s vylúčenými subjektmi. Systém ich takisto upozorní, ak sa v systéme EDES zaeviduje včasné odhalenie. Povoľujúci úradníci tak môžu byť v priebehu plnenia zmluvy informovaní o záležitostiach týkajúcich sa protistrán EÚ, s ktorými majú prebiehajúci zmluvný vzťah.

Komisia však preskúma možnosť vytvorenia jednotného kontaktného miesta pre orgány členských štátov s ambíciou čerpať z relevantných dostupných údajov zo systému EDES, z nástroja Arachne a údajov súvisiacich so systémom Summa (budúca aplikácia nahrádzajúca systém ABAC) s cieľom zabezpečiť maximálnu ochranu rozpočtu EÚ prostredníctvom prepojenia, prenosu údajov a nástrojov a techník založených na umelej inteligencii. Pozri aj odpoveď uvedenú v odporúčaní 5.

4. Komisia prijíma odporúčanie 2 bod 4.

Sekretariát výboru vypracoval rôzne usmernenia na uľahčenie spolupráce s úradom OLAF a inými útvarmi v záujme maximálnej účinnosti postupov v systéme EDES. Patria sem usmernenia k používaniu správ úradu OLAF¹², usmernenia o vplyve vylúčenia na prebiehajúce právne záväzky, usmernenia o systéme EDES pre inštitúcie atď. Komisia vypracuje ďalšie usmernenia k používaniu systému EDES.

5. Komisia prijíma odporúčanie 2 bod 5.

Komisia bude naďalej zlepšovať informovanosť o systéme EDES, a to aj v rámci iných inštitúcií a orgánov EÚ, orgánov členských štátov a implementujúcich partnerov.

3. Odporúčanie 3 – Zlepšiť monitorovanie včasného odhaľovania rizika a vylúčenia v rámci nepriameho riadenia

Komisia toto odporúčanie prijíma.

Nepriame riadenie je založené na spoliehaní sa na pravidlá partnerov a na uznaní ich administratívnej autonómie, vyhláseniach riadiaceho subjektu a súvisiacich audítorských stanoviskách poskytnutých partnermi. Pravidlá a postupy partnerov sa posudzujú v rámci pilierov, aby sa zabezpečilo, že napr. pravidlá vylúčenia partnera fungujú uspokojivo.

V tejto súvislosti Komisia podnikne ďalší krok s cieľom zabezpečiť, aby si jej partneri splnili povinnosť oznámiť Komisii, ak sa zistí, že protistrany sa nachádzajú v situáciách vyžadujúcich si vylúčenie, a to aktualizáciou modelov vyhlásenia riadiaceho subjektu s cieľom doplniť konkrétny odkaz na povinnosť informovať Komisiu o prípadoch zistených podvodov a/alebo nezrovnalostí pri uplatňovaní článku 142 ods. 2 písm. e) nariadenia o rozpočtových pravidlách. Okrem toho by sa mohlo zvýšiť povedomie

¹² Pokyny k vypracovaniu a usmernenia k monitorovaniu administratívnych odporúčaní úradu OLAF boli dokončené a uplatňujú sa od januára 2022.

partnerov implementujúcich finančné prostriedky v rámci nepriameho riadenia v záujme toho, aby sa im pripomenula ich povinnosť informovať.

4. Odporúčanie 4 – Rozšíriť včasné odhaľovanie rizika a vylúčenia na zdieľané riadenie

Komisia toto odporúčanie prijíma.

V súvislosti s nadchádzajúcou revíziou nariadenia o rozpočtových pravidlách Komisia navrhuje ciele a primerané rozšírenie systému EDES na zdieľané riadenie, ako aj povinnosť členských štátov skontrolovať databázu EDES a zohľadniť v nej uvedené vylúčenia pri pridelovaní finančných prostriedkov EÚ. Ciele rozšírenie systému EDES na zdieľané riadenie je spôsobené potrebou rešpektovať delegovanie úloh týkajúcich sa plnenia rozpočtu na členské štáty podľa článku 63 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

5. Odporúčanie 5 – Lepšie využívať existujúce dáta a digitálne nástroje

Komisia toto odporúčanie prijíma.

Pokiaľ ide o konkrétne čiastkové odporúčania, Komisia poznamenáva, že:

1. Komisia prijíma odporúčanie 5 bod 1.

Komisia vykoná mapovanie a iniciovala overenie koncepcie s cieľom určiť dostupnosť údajov. Výsledok tohto postupu však bude závisieť od dostupnosti vnútroštátnych údajov.

2. Komisia prijíma odporúčanie 5 bod 2.

Zámerom Komisie pri revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách je navrhnúť použitie dostupných vnútroštátnych údajov. Komisia ďalej rozšíri právny základ pre používanie iných relevantných vnútroštátnych údajov obsiahnutých v systéme riadenia nezrovnalostí, ktoré nahlásili členské štáty, s cieľom začať činnosti výboru EDES a aby členské štáty presadzovali súvisiace rozhodnutia o vylúčení, pokiaľ ide o výdavky v rámci zdieľaného riadenia. Ide o vnútroštátne zdroje, ktoré sú z hľadiska ochrany rozpočtu EÚ najdôležitejšie. Komisia takisto analyzuje uskutočniteľnosť prepojenia systému EDES, systému riadenia nezrovnalostí a nástroja Arachne. Vzhľadom na vnútroštátne pravidlá, najmä pokiaľ ide o ochranu údajov, Komisia nemôže bez riadneho procesu zbierať a opakovane používať údaje.

3. Komisia prijíma odporúčanie 5 bod 3.

Komisia bude naďalej vyvíjať integrovaný informačný systém na hĺbkovú analýzu údajov a bodové hodnotenie rizika Arachne, ktorý sprístupnila orgánom členských štátov plniacim rozpočet EÚ. Tento vývoj bude zahŕňať nové prvky a funkcie, ako je *ex ante* modul, vývoj v rámci SPP a nové ukazovatele rizika s cieľom zohľadniť údaje o skutočnom vlastníctve príjmu. Komisia sa takisto zameria na zlepšenie jeho používateľskej ústretovosti a v rozsahu, v akom členské štáty sprístupňujú vnútroštátne údaje, na jeho interoperabilitu s inými zdrojmi údajov EÚ a vnútroštátnych údajov, ktoré sú relevantné pre plnenie rozpočtu EÚ. V súvislosti s nadchádzajúcou cieleňou revíziou nariadenia o rozpočtových pravidlách sa Komisia bude usilovať o ďalšie posilnenie ochrany rozpočtu EÚ a zvažuje navrhnúť používanie takéhoto integrovaného informačného systému na hĺbkovú analýzu údajov a bodové hodnotenie rizika vo všetkých spôsoboch plnenia rozpočtu EÚ.

4. Komisia prijíma odporúčanie 5 bod 4.

Komisia je zodpovedná za sprístupnenie rozhodnutia EÚ o vylúčení v databáze EDES a usiluje sa o maximálnu podporu tohto nástroja. Komisia takisto podnikne ďalšie kroky na podporu používania integrovaného informačného systému na hĺbkovú analýzu údajov a bodové hodnotenie rizika na úrovni inštitúcií, ktorým je v súčasnosti nástroj Arachne.

5. Komisia prijíma odporúčanie 5 bod 5.

Pozri odpoveď na odporúčanie 5 bod 3.